

som tabt. Men jeg kunde forstaa, om man havde sagt: vi maa allerede efter Omstændighederne være ret tilfredse, naar vi kunne skjærme Hovedstaden og Sjælland mod en pludselig Overrumpning, mod Overfald af en mindre Angrebsmagt, mod Bombardement af nogle faa Pantserstibe, og vi maa lægge Vægt paa at faae dette gennemført. Vi maa tro, at Tanken om Kjøbenhavns Befæstning ialtfald endnu ikke er trængt saaledes ind i Befolkningen, som en saa stor Sag maa trænge, før den kan ventes at blive gennemført, og vi vil derfor foreløbigt udsthyde den, men gøre, hvad vi kunne, for at man strax kan tage fat paa energisk at gøre, hvad der er nødvendigt for at skjærme Landet mod et saadant Angreb, som jeg antydede. Den ærede Ordfører udtalte igaar, at dette var umuligt, fordi Planen saa væsentlig er baseret paa Kjøbenhavns Befæstning; man kunde ikke tage det Øvrige, naar man ikke tog den. Jeg tilstaa, at jeg aldeles ikke har kunnet se dette. Det forekommer mig, at de Fordringer, som stilles og maa stilles til at skjærme Kjøbenhavn mod Bombardement fra Søside af Pantserstibe, dog væsentlig maa blive de samme, naar der ikke var nogen Befæstning mod Landstiden, som naar der var en saadan. Det forekommer mig, at den Udvikling, som vor Flaade bør have, dog altid maa blive mindst ligesaa paatrængende, ligesaa nødvendig, naar vi inget Vandbefæstning have, som naar vi have en saadan. Det forekommer mig, at skal virkelig Flaaden kunne løse den Opgave, som Flertallet synes at ville stille den, nemlig at holde fjendtlige Angreb borte, maa den første Betingelse være, at den kan bevæge sig bort fra Kjøbenhavn uden ganske at blotte Hovedstaden, men dertil kræves en Udvikling af Søbefæstningen. Jeg havde derfor troet og ventet, at Flertallet, om det end ikke kunde gaa med til Kjøbenhavns Befæstning fra Landstiden, dog vilde have tiltraadt det foreliggende Forslag med Endringer om en tidsvarende Fuldstændiggjørelse af Søbefæstningen, om en hurtig Udvikling af Flaadens Materiel og om de enkelte andre befæstede Punkter, der ere foreslaede. Men nu siger det ærede Flertal: Vi kunne ikke dette, fordi vi ikke have den fornødne Tillid til den nærværende Regjering. Den høitærede Conseilpræsident omtalte igaar den Dagsorden, om hvilken der er stillet Forslag, og han læste deri en Mistillidsudtalelse til Regjeringen. Den ærede Ordfører udtalte hertil, at det ikke kom Flertallet an paa at komme med saadanne Mistillidserklæringer, thi dem var der allerede kommet saa mange af. Jeg maa tilstaa, at

jeg har ogsaa læst denne Udtalelse noget anderledes. Jeg har opfattet den, som om Meningen dermed var den at ville fremkalde den Overbevisning, at det er denne Regjering, der staar som en Hindring for, at der kan blive gjort Noget for Forsvaret, og at man altsaa dermed paa den ene Side vil sige til Regjeringen: „dersom det virkelig er alvorligt ment fra din Side, dersom du vil gjøre noget Alvorligt for Forsvarssagen, bør du give Blads for en anden Regjering“, og paa den anden Side sige til dem, som hidtil have støttet Regjeringen: „dersom I alvorligt ønske Forsvarssagen fremmet, maa I gjøre Eder det klart, at det er denne Regjering, som er Hindringen derfor, og saa maa I træffe Eders Valg mellem denne Regjering og Forsvarssagen“. Man har maasse haft saameget større Grund til at komme med en Dagsorden, der pegede i den Retning, som man jo fra tidligere Tid har haft Erfaring om, at man fra anden Side, fra den Side, jeg tilhører, men ikke dengang tilhørte — forsaavidt som jeg ikke da havde Sæde i Thinget — som det ofte populært er blevet sagt, har været tilbøielig til at sælge et Ministerium for et Pantserstib; maatte kunde man da ogsaa være tilbøielig til at sælge et andet Ministerium for en virkelig Gjennemførelse af Forsvarssagen. Jeg stal for mit Vedkommende sige, at jeg tror ikke, at der vil blive stillet os dette Valg. Jeg tror nu, at Regjeringen, dersom den selv havde den Overbevisning, at det var dens Forbliven, der var til Hinder for denne Sags Gjennemførelse, selv vilde træde tilbage, men jeg stal ogsaa tilspøe for mit eget Vedkommende, at dersom Valget virkelig stod herimellem, saa maatte jeg, om end med Beklagelse, træffe et saadant Valg, og jeg vilde da ikke være i Tvivl om, at for mig er og bliver det Vigtigste det, at der gjøres Noget for at værne om vort Land. Jeg maa imidlertid sige, at dersom det er ud fra denne Tankegang, at denne Dagsorden er bleven freven, forekommer det mig rigtignok, at man rent ud sagt har været noget naib; thi man kan dog virkelig ikke mene, at Høire, hvor megen eller hvor liden Tilbøielighed der end kunde være hos det til at sælge et Ministerium for Forsvarssagen, skulde være tilbøieligt til at sælge en hvilkenkomhelst Regjering for denne usikre Anvisning, man her giver, for en Regel, om hvilken man aldeles ikke veed, naar og hvorledes den vil blive indfriet. Den vil ikke sige Andet end, at naar der kommer en anden Regjering, og naar denne Regjering vil udarbejde en Forsvarsplan, samt naar den er saa heldig at vinde Flertallets Tilslutning